

СТРАТЕГИЈА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН

ЗА ПЕРИОД 2014 – 2020.ГОДИНА

САДРЖАЈ

РЕШЕЊЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕГИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ПЕРИОД 2014-2020.ГОДИНА	3
УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ	4
МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН	5
УВОД	7
ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ ПРЕДУСЛОВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН	8
ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН	10
СИСТЕМ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И МОНИТОРИНГ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ.....	44

**РЕШЕЊЕ О ИЗРАДИ СТРАТЕГИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ЗА ПЕРИОД
2014-2020. ГОДИНА**

На основу члана 61. став 1. тачка 19. Статута општине Беочин („Службени лист општине Беочин“ број 07/11 – пречишћен текст и 11/2011), а у складу са Уговором о реализацији пројекта „Local Decision Making Initiative u Srbiji“ број 01-011-338/13 закљученог дана 04. октобра 2013. године између општине Беочин и Хуманитарног удружења „Пријатељи“ из Сремске Митровице, Председник општине Беочин доноси

РЕШЕЊЕ

**О ИМЕНОВАЊУ РАДНЕ ГРУПЕ ЗА ИЗРАДУ „СТРАТЕГИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ РОМА У ОПШТИНИ
БЕОЧИН“**

I

У радну групу за израду „Стратегије за запошљавање Рома у општини Беочин“ именују се:

1. Агим Дрмаку – испред Општинске управе Беочин
2. Десанка Јовичић – испред Општинске управе Беочин
3. Марија Прокопић – испред Регионалне развојне агенције Бачка
4. Маша Митровић - испред Регионалне развојне агенције Бачка
5. представник Националне службе за запошљавање – испостава Беочин
6. Мирјана Пролић – испред Канцеларије за младе општине Беочин.

Радној групи се у току рада могу придружити и други чланови, од значаја за израду документа.

II

Задатак Радне групе је да изради нацрт Стратегије и исти достави на разматрање Скупштини општине Беочин.

Основа израде „Стратегије за запошљавање Рома у општини Беочин“ је „Стратегија одрживог развоја општине Беочин за период 2013-2022“.

III

Ово решење ступа на снагу даном доношења.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА – АП ВОЈВОДИНА

ОПШТИНА БЕОЧИН

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

Број:01-02-138/2

Датум: 14.04.2014.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

мр Богдан Цвејић

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Поштовани суграђани,

Доношење Стратегије за запошљавање Рома у општини Беочин представља даљи корак у правцу стратешког планирања потреба и интереса грађана општине Беочин чији су Роми значајан део популације. Овај документ представља конкретизацију Стратегије одрживог развоја општине Беочин за период 2013-2022 и његов циљ је да допринесе побољшању положаја живота Рома, а кроз заједничке напоре да се стварањем услова за запошљавање Рома, унапреди њихов животни стандард.

Стратегија се заснива на чињеници да Роми не смеју остати на маргинама друштвених збивања, већ им се мора пружити већа подршка и поверење како би постали креатори своје улоге и судбине у друштву. Она представља део напора које локална заједница чини током низа година да се улагањем значајних средстава побољша живот ромске популације и утиче на највећи проблем – незапосленост, чиме се смањује јаз који постоји између Рома и осталих припадника друштвене заједнице.

Да би успели у овим намерама, било је нужно приступити изради овог документа који представља први корак и доказује решеност локалне самоуправе да смањи незапосленост у ромској популацији.

Надамо се да ће у будућности све институције, јавни, приватни и НВО сектор као и грађани активно деловати у циљу реализације задатака овог документа чији је основни мотив: Боља и сигурнија будућност Рома!

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ

Мр Богдан Цвејић

МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ СТРАТЕГИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН

Општина Беоцин је израдила своју Стратегију за запошљавање припадника ромске заједнице у Општини Беоцин у оквиру пројекта „Local Decision Making Initiative in Serbia“ који је финансирао Фонд за отворено друштво из Будимпеште. Стратегија је израдила акредитована Регионална развојна агенција Бачка д.о.о.

Полазна основа за израду овог документа били су циљеви пројекта кроз који се реализује сама активност израде Стратегије, затим важећа Стратегија одрживог развоја Општине Беоцин за период 2013 – 2022. година и хијерархијски виши акти на покрајинском и републичком нивоу. Процесом израде документа координисала је Радна група за израду, именована од стране Председника општине, а у складу са примењеном методологијом која је подразумевала следеће сегменте:

1. Стварање предуслова за реализацију процеса израде стратегије
2. Анализа прикупљених релевантних података за израду стратегије
3. Планирање и израда предлога пројеката
4. Процес јавне расправе и јавног увида у документ
5. Усвајање стратешког документа од стране скупштине општине Беоцин.

Први корак у процесу израде стратегије било је формирање Радне групе за израду и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине општине у 2014. години.

Предлогом пројекта предвиђено је да Стратегија за запошљавање припадника ромске заједнице буде оквирни документ којим се планирају мере и активности у области запошљавања Рома за период од 7 година (2014-2020.) што се уједно поклапа и са новим буџетским периодом Европске уније, али и другим хијерархијски вишим актима са којим је овај документ у корелацији. Такође планира се да ново успостављени Савет за ромска питања на крају сваке године даје оцену успешности спровођења Стратегије за запошљавање, који служи као полазна основа за планирање пројектних активности за следећу програмску годину.

Прикупљање релевантних података за израду акционог био је један је од кључних корака и полазна основа у процесу израде финалног документа. По основу прикупљених података овај документ је подељен на уводни део, део који се односи на јачање административних предуслова за унапређење положаја ромске заједнице, део који садржи конкретно предложене пројекте и финални послењни део који обрађује питања мониторинга и евалуације процеса спровођења Стратегије.

Планирање пројеката и њихово предлагање урађено је на начин да се њиховом имплементацијом директно утиче на смањење незпослености код припадника ромске заједнице, развијања њихових предузетничких вештина и побољшања опште социо-економске ситуације на простору целе Општине Беоцин.

Стратегија је у завршној фази стављен на увид јавности на јавну расправу и након тога је упућен на усвајање од стране Скупштине Општине Беоцин.

Након усвајања и ступања на снагу Стратегије, предложени предлози пројекта биће уврштени и програмски буџет Општине Беоцин чиме ће бити осигурана њихова одрживост и постизање планираних резултата.

УВОД

Роми су најбројнија национална мањина у Општини Беочин која броји око 9% укупног броја становништва у општини, а према доступним подацима прикупљеним у оквиру процеса евидентирања ромских потреба које је спроведено од јануара до септембра 2014.године, Роми су и најугроженија национална мањина по свим друштвеним параметрима који се узимају у обзир приликом процењивања социјалног статуса неке заједнице или друштвене групе. Од свих националних мањина које живе на простору Општине Беочин, ниједна се не налази у социјалном положају који је по својој тежини и проблематичности имало сличан положају ромске мањине.

Социјална искљученост ромске популације огледа се пре свега у томе што су и појединци и читаве породице гурнути на маргине друштва, те спречени да у свом пуном капацитету учествују у економским, друштвеним и културним токовима на локалном нивоу, пре свега због сиромаштва и/или недостатка основних знања и могућности за образовање и запослење.

Положај појединаца, али и целе мањинске групе удаљава Роме од могућности образовања и запослења, те смањује њихову могућност за остваривање прихода, тако да су многи од њих искључени и не учествују у друштвеним токовима или другим активностима у беочинској заједници.

Чињеница је такође и да је последњих година стање ромске заједнице у Општини Беочин умерено унапређено кроз активности локалне самоуправе и укључивање ромских представника у општинске структуре управе. Кроз активну партиципацију ромска заједница је на овај начин делимично унапредила своју позицију. Постојеће полазне основе дају јој даље предуслове да се кроз креирање мера активне политике који ће бити финансирани из локалног, покрајинског и републичког буџета и из билатералне развојне помоћи додатно ослободе изолованости у којој се сада још увек налази већина припадника заједнице.

Оваквим приступом Општина Беочин наставља напоре у интеграцији ромске заједнице у све структуре беочинске локалне заједнице, са циљем да се удруже и напори на свим другим нивоима, од покрајинског до републичког нивоа, како би се синергијским ефектом остварили зацртани циљеви унапређења положаја ромске заједнице.

У складу са наведеним овај документ поред уводног дела садржи разрађене активности које су изложене у следећим областима:

- Уводни део
- Јачање административних предуслова за унапређење положаја ромске заједнице
- Предлог пројеката по областима од значаја за запошљавање заједнице
- Систем имплементације и мониторинг спровођења Стратегије

ЈАЧАЊЕ АДМИНИСТРАТИВНИХ ПРЕДУСЛОВА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН

Полазна основа свих будућих активности које ће бити усмерене на побољшање положаја ромске заједнице у Општини Беоцин треба да буде креирање административних предуслова у оквиру општинске управе кроз које ће припадници ове заједнице моћи да остварују своја законом утемељена права.

Стим у вези општинској управи се препоручује успостављање формалне структуре унутар општинске управе којој ће се дати јасне надлежности из којих ће црпети основу за све планиране активности усмерене ка ромској заједници.

Формирање савета за ромска питања – На нивоу локалне самоуправе потребно је приступити успостављању савета који ће се активно бавити свим питањима од значаја за положај ромске заједнице и који ће своје препоруке формулисати у правцу остварења кроз највише органе општинске управе. Ово тело би било посебно саветодавно тело општинског већа која би давала своја мишљења и предлоге која се тичу припадника ромске заједнице. Начин о именовању и избору чланова савета ближе би се одредило посебним правилником који ће израдити општинска управа Беоцин, а на полазним основама да се свим припадницима локалне заједнице дају једнаки услова за активну партиципацију при избору својих локалних представника у савету. У овај савет требало би поред истакнутих појединаца из локалне ромске заједнице, укључити и представнике образовних институција са локалног нивоу (предшколске, основношколске, средњошколске установе), представнике Центра за социјални рад, Националне службе за запошљавање, органа унутрашњих послова, Едукативног центра за обуке у професионалним вештинама Владе АП Војводине и других институција чија активна партиципација у раду савета може допринети унапређењу укупног положаја ромске заједнице. Надлежност овог савета била би питања у области запошљавања рома, здравствене заштите рома, стамбеног збрињавања рома и евидентирања потреба ромске заједнице у Беоцину

Формирање канцеларије за ромска питања – са циљем праћења имплементације усвојеног Стратегије, али и ради извршења различитих стручних активности према потреби и могућностима, успоставила би се Канцеларија за ромска питања која би била систематизована у оквиру општинске администрације за јасно дефинисаним надлежностима. Те надлежности биле би у оквиру прикупљања података, израђивала би стручне и аналитичке материјале за потребе општинске администрације, и креирала би програме за који ће створити услове за одрживо запошљавање ромске заједнице. Ова канцеларија имала би и улогу техничке координације у раду седница Савета за ромска питања. Канцеларија би имала и улогу директне комуникације са другим вишим нивоима власти на покрајинском и републичком нивоу о питањима од значаја за ромску заједницу у Беоцину. Канцеларија би била задужена и за спровођење пројеката и евалуацију њихових ефеката на укупно стање ромске заједнице у Беоцину. Рад канцеларије финансирао би се из буџета општине и пројеката који се буду финансирали од стране донатора.

Координатори за ромска питања – су актери који треба да осигурају одговарајућу комуникацију између представника Рома и Канцеларије за ромска питања/општинске управе, што је од кључног значаја за процес ревизије и даље имплементације усвојених мера за запошљавање, те

посебно за развој система независног мониторинга који се реализује с представницима регистрованих ромских удружења у Беочину.

Ромска удружења – неизоставну улогу у спровођењу Стратегије запошљавања припадника ромске заједнице у Беочину имаће и локална удружења грађана која окупљају претежно припаднике ромске заједнице. Удружења грађана имају неизоставну улогу у креирању и формулисању потреба ромске заједнице и из тог разлога мора им се осигурати посебан статус у процесу имплементације Стратегије. Општина Беочин би због специфичности и културолошког богатства ромске заједнице требала да креира годишњи програм сарадње за ромски удружењима, а који би се финансирао из буџета локалне самоуправе.

Едукативни центар за обуке у професионалним вештинама Владе АП Војводине – велику улогу у спровођењу зацртаних предлога пројеката имаће и центар чији је оснивач Влада Аутономне Покрајине Војводине и који је јединствена образовна установа овакве врсте у Србији. Блиска сарадња између Канцеларије за ромска питања и Едукативног центра пружиће најбоље могуће предуслове за стручно усавшавање и стицање нових квалификација свих заинтересованих појединаца са простора општине Беочин. Едукативни центар за обуке у професионалним и радним вештинама је једна од најмодернијих образовних установа у Србији и региону. Основан је од стране Владе АП Војводине и усмерен је ка стручном образовању и обучавању незапослених и запослених особа. Циљ деловања центра је превенција дугорочне незапослености, помоћ у стицању нових знања и вештина ради лакшег запошљавања и подршка развоју предузетништва, стварање претпоставки за отпочињање пословања и квалитетно улагање у обучавање и образовање заинтересованих лица. Овај центар промовише лични и професионални развој особа које похађају обуке и пружа им квалитетно образовање кроз практично оријентисане обуке. Обуке су прилагођене актуелним потребама у привреди и омогућавају лакше сналажење у свету промена.

ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН

Приоритет	УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ АМБИЈЕНТА ЗА РАЗВОЈ ПРИВРЕДЕ И СЕКТОРА МСПП ОПШТИНЕ БЕОЧИН
Циљ	Јачање људских и техничких капацитета у приватном сектору и потпорним институцијама
Назив пројекта	Развој предузетништва у контексту европских интеграција и основе политика Европске уније
Циљ пројекта	СТИЦАЊЕ НОВИХ ЗНАЊА И ВЕШТИНА О ПРОЦЕСУ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА, ОСНОВНИХ ПОЛИТИКА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ КОЈЕ ЧИНЕ ОСНОВЕ ИНТЕГРАЦИОНОГ МОДЕЛА И ЊЕНИХ ИНСТИТУЦИЈА, КАО И ЕВРОПСКИХ ПОЛИТИКА ЗА РАЗВОЈ МСПП И ПРИПРЕМА МСПП ЗА КОРИШЋЕЊЕ ФОНДОВА ЕУ. ПРОЈЕКАТ ЈЕ НАМЕЊЕН ЗА ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ПРЕДУЗЕТНИКЕ И ПОСТОЈЕЋА МАЛА И СРЕДЊА ПРЕДУЗЕЋА КОЈИМА РУКОВОДЕ ПРИПАДНИЦИ РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ.
Кратак опис пројекта	Основ развоја свих МСПП, су хумани ресурси. Усвајање нових и ширење постојећих знања, као и увођење иновација у раду, кључни су фактори одрживости свих делатности у условима економског глобализма. Како се економија све више обликује према ЕУ и глобалним стандардима, то се повећава улога науке и технолошких достигнућа у њеним производним процесима. Низак ниво знања и вештина МСПП у области нових технологија, производње и законитости и трендова ЕУ тржишта, тренутно спадају у важније ограничавајуће факторе даљег развоја локалне економије општине Беоцин.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беоцин – Канцеларија за локални економски развој и Канцеларија за ромска питања.
Носиоци пројекта	Општина Беоцин, КЛЕР, Канцеларија за ромска питања, Регионална развојна агенција Бачка;
Активности на пројекту	<p>Главне активности на пројекту обухватају обуке и едукације предузетника из следећих области:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Настанак Европске уније (Копенхашки критеријуми, Европски интеграциони процеси за Западни Балкан, Политички и економски аспекти проширења ЕУ, Институције ЕУ); ➤ Историјат проширења Европске уније (Критеријуми за приступ и праћење напретка кандидата, Процес преговора);

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Финансијски ресурси политике проширења ЕУ, Инструменти за предприступну помоћ-ИПА; ➤ Мала и средња предузећа као мотор економског развоја у ЕУ и европске политике развоја МСП; ➤ Значај институционалне подршке и развоја државних програма за подршку МСПП у европском контекст; ➤ Европска искуства кластера као модела оснивања и подстицања развоја малих и средњих предузећа; ➤ Подршка организовању стручних предавања, процесима конкурисања за фондове ЕУ и сл.
Трајање пројекта/ рок за извршење	2 месеца
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампање публикација, материјала и брошура;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	300.000,00 динара Извори: општина, покрајина, република и други извори
Очекивани резултати пројекта	Повећање конкурентности МСПП, кроз већу примену ЕУ знања и иновација у производњи и пласману; развијена свест произвођача о потреби удруживања; спровођење еколошких стандарда у процесима производње; развијена свест о неопходности увођења стандарда производње ради повећања конкурентности на ЕУ тржишту.
Индикатори	Већа имплементација и сертификација система производње за излазак на тржиште ЕУ; Број одобрених пројеката на конкурсима (ЕУ; Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова, пољопривреду, водопривреду и шумарство; других међународних институција и организација);
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисани МСПП, неспремност МСПП да прихватају нова знања, вештине и технологије и сл.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	УНАПРЕЂЕЊЕ ПОСЛОВНОГ АМБИЈЕНТА ЗА РАЗВОЈ ПРИВРЕДЕ И СЕКТОРА МСПП ОПШТИНЕ БЕОЧИН
Циљ	Јачање људских и техничких капацитета у приватном сектору и потпорним институцијама
Назив пројекта	Успостављање услуге Менторинга за почетнике у бизнису из ромске заједнице
Циљ пројекта	Циљ пројекта је да предузетницима почетницима из ромске заједнице пружи стручну и техничку помоћ ментора у процесу успостављања сопствене предузетничке радње или малог предузећа.
Кратак опис пројекта	Пројекат би се спроводио у трајању од годину дана и на самом почетку би било одрабрано до 5 најперспективнији бизнис идеја рома почетника у бизнису. Након тога уследио би континуиран рад ментора са изабраним предузетницима, од успостављања самог предузећа/предузетничке радње, до помоћи код одабира маркетиншке стратегије, позиционирања производа на локалним тржишту, помоћи у производном процесу и др. Сваки изабрани предузетник добио би кроз пројекат 100 сати менторинг услуга на годишњем нивоу за дневну подршку у пословању.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беоцин – Канцеларија за локални економски развој и Канцеларија за ромска питања.
Носиоци пројекта	Општина Беоцин, КЛЕР, Канцеларија за ромска питања, Регионална развојна агенција Бачка;
Активности на пројекту	<p>Главне активности на пројекту обухватају обуке и едукације предузетника из следећих области:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Сагледавање бизнис идеје ➤ Успостављање предузетничке радње ➤ Помоћ при набавци репроматеријала ➤ Помоћ у производном процесу ➤ Израда маркетинг плана ➤ Дистрибуција производа ➤ Финансијске и правне консултације на дневној основи
Трајање пројекта/ рок за извршење	1 година
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампање публикација, материјала и брошура;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.000.000,00 динара. Извори: општина, покрајина, република и други извори
Очекивани резултати	Олакшано пословање предузетника у првој години пословања и

пројекта	повећање шансе за опстанак на тржишту.
Индикатори	Успешна регистрација предузећа, успешно покренута производња и дистрибуција, пословање у складу са законом, без пословних губитака.
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисани МСПП, неспремност корисника услуге да прихватају нова знања, вештине и технологије и сл.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	Унапређење пословног амбијента за развој привреде и сектора МСПП Општине Беочин
Мера	Промоција значаја кластера као облика удруживања представника МСПП и индивидуалних пољопривредних произвођача (газдинства)
Назив пројекта	Оснивање кластера, МСПП удружења и непрофитних удружења грађана.
Циљ пројекта	<p>Искуство земаља у окружењу нам говори да је кластеризација један од модела успешног привредног развоја и да се спроводи путем географског или гранског груписања производних и услужних делатности као и образовних, локалних или државних институција и сл.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Повезивање предузећа у Кластер омогућује свим учесницима, а посебно малим и средњим предузећима: <ul style="list-style-type: none"> ○ проширење тржишта, ○ раст продуктивности, ○ предност при изласку на тендере, ○ приступ фондовима за развој и повољнијим кредитима, ○ заједничко улагање у развој, ○ равноправан – партнерски однос у склапању уговора са домаћим и инопартнерима, ○ снижавање трошкова за обуку, ○ маркетиншко деловање, ○ усаглашавање и увођење стандарда,
Кратак опис пројекта	<p>Један од најзначајнијих разлога због којег општинске управе треба да размишљају и раде на кластерима је конкурентска предност на глобалном тржишту. Излазак на тржиште је омогућен свакоме ко задовољава захтеве тог тржишта. Мала и средња предузећа, па чак и велика предузећа, најчешће нису у стању да самостално испуне све те захтеве. Управо због тога предузећа теже да се лоцирају једна близу других, укључујући и конкуренте, зато што су предности спољне економије и приступа раду и знању важније од недостатака типа да конкуренти могу украсти њихове запослене или открити њихове пословне тајне. Оваквим пројектом локалне самоуправе у Републици Србији могу да узму активно учешће у реализацији пројекта и да у складу са својим плановима локалног привредног развоја, подстакну развој нових кластера или помогну функционисање већ постојећих, како би се позитивни ефекти кластеризације привреде осетили што пре у Републици Србији.</p>
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беочин – Канцеларија за локални економски развој и Канцеларија за ромска питања

Носиоци пројекта	Општина Беочин
Активности на пројекту	<p>Удруживање може донети широк спектар користи обема странама као и привреди уопште. Неке од њих су:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Повећани нивои стручности. Ово пружа удруженим компанијама боље познавање ланца набавке и омогућава компанијама да уче једна од друге и да међусобно сарађују. ➤ Способност предузећа да удруже комплементарне снаге и да уговарају радове већег обима за које се појединачно не би могле надметати у јавном конкурс. ➤ Потецијал за производњу на велико (економија обима) који се може реализовати кроз специјализовану производњу у свакој од фирми, кроз заједничку набавку сировина уз велике попусте или кроз заједнички маркетинг. ➤ Јачање друштвених и осталих неформалних веза, што води ка стварању нових идеја и нових фирми. ➤ Бољи проток информација у оквиру кластера, на пример, омогућавају финансијерима да препознају добре предузетнике, а пословним људима да нађу добре испоручиоце услуга. ➤ Обезбеђивање финансијских олакшица за ову врсту удруживања, кроз: смањивање административних и комуналних такси, накнада, кроз ефикаснији рад општинске администрације и сл.; ➤ Подршка (правна, саветодавна, финансијска) локалне самоуправе у припреми конкурсне документације за програме/пројекте, а које расписују релевантне институције АП Војводине, ЕУ, иностране владе, међународне институције и сл;
Трајање пројекта/ рок за извршење	1 месец.
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	200.000,00 динара
	Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	<p>Кластери имају за циљ обједињавање на хоризонталној и вертикалној основи различитих субјеката понуде, производа и услуга, како би се повећала додатна вредност њиховог заједничког производа. Резултат успостављања и развоја кластера су значајни ефекти који позитивно утичу и на предузећа у кластеру и на цео регион где се кластер налази:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ нижи трошкови пословања, набавка се врши на нивоу

	<p>кластера што подразумева нижу цену и јефтинији транспорт за значајно повећане количине материјала, опреме, делова итд.,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ смањење залиха материјала јер се успостављају чврсте везе са добављачима на нивоу кластера, ▪ повезивање и ангажовање, на нивоу кластера, агенција и предузећа за пружање специјализованих и уобичајених услуга (маркетиншке, књиговодствене, консултантске, стручне и друге услуге) што смањује трошкове предузећима учесницима кластера ▪ нижи трошкови развоја нових производа и услуга (на пример: група предузећа пројектује и развија алате за потребе друге групе предузећа унутар кластера који појединачно или у целини развијају производни процес, а трећа група предузећа ради на паковању, дизајну, каналима дистрибуције итд.), ▪ дифузија технологије (размена техничко-технолошких знања и информација), ▪ излазак на инострана тржишта, проширење тржишта и прилике за нове пословне везе (наступ на тржишту као кластер омогућава повољније услове склапања уговора, заузимања већег тржишта, повећану конкурентност...), ▪ могућност извођења већих инвестиционих и развојних пројеката у региону (било који развојни пројекти на нивоу региона се лакше изводе када велики број предузећа заједно учествује у извршењу) , ▪ приступ фондовима (кластери имају предност приликом финансирања из различитих фондова), ▪ повољнији кредити (кластери могу добити повољније кредите него мала и средња предузећа појединачно). ▪ повећање броја радних места, ▪ већа разноликост процеса, производа и врста рада.
Индикатори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Идентификовати могућност успостављања кластера унутар региона <ul style="list-style-type: none"> • Идентификовати потенцијал за успостављање кластера • Начинити моделе и мапе системских веза • Проценити себе наспрам других региона и наспрам конкурената 2. Активности на успостављању кластера <ul style="list-style-type: none"> • У регионима где постоји критична концентрација предузећа успоставити кластер асоцијације • Учинити формалним постојеће комуникационе канале • Унапредити сарадњу међу предузећима - развој мрежа

Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисани МСПП, неспремност МСПП да прихватају нова знања, вештине и технологије и сл.
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	Подстицање предузетничких активности, иновативности, извозних активности МСПП и економије засноване на знању Општине Бач
Мера	Организовати стручне едукације
Назив пројекта	Дефинисање и имплементација процеса продаје и маркетинга за МСПП
Циљ пројекта	Овај пројекат је намењен како власницима већ основаних предузећа тако и почетницима у пословању из реда ромске заједнице. Циљ пројекта је упознавање МСПП са основама маркетинга и продаје (проналажење и задржавање купаца, процес продаје, умрежавање, израда маркетинг плана као дела бизнис плана).
Кратак опис пројекта	Овај пројекат ће упознати МСПП са основним стратегијама маркетиншког планирања у МСПП, организацијом маркетинга у предузећима и дефинисањем основних елемената маркетинг микса: производи, услуге, дистрибуција, цене. Успех у послу директно је везан за успех у продаји и стварање профита. Међутим, пре саме продаје неопходно је добро разумевање бизниса, конкуренције и тржишта на коме се такмичите за наклоност купца. Једина три начела продаје заједничка свим успешним продавцима су: добро познавање купаца и његових потреба, добро познавање производа/услуге, и развој осећаја посвећености и сигурности код купца.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беочин – Канцеларија за локални економски развој и Канцеларија за ромска питања.
Носиоци пројекта	Општина Беочин
Активности на пројекту	Пројекат пружа постојећем сектору МСПП едукацију усмерену на подручја управљања квалитетом, маркетиншке услуге и услуге развоја производа. Сва та подручја су кључна за МСПП. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Процена продаје и маркетинга: Како послује МСПП у односу на конкуренцију? ➤ Анализа тржишта - разумевање тржишта (услуга за све МСПП из истог сектора) укључујући и обуку о спровођењу истраживања тржишта. ➤ Практични маркетиншки план за управљање продајом и маркетиншким активностима (како задржати домаће тржиште или како се проширити на тржишта ЕУ). ➤ Међународна продаја и маркетиншке услуге: Планирајте како постати извозник. Потрага за стратешким партнером извоза и развој међународног пословања и преговори с новим партнерима.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брендирање: Развој и изградња властитог бренда (укључујући и основни састав идентификације); дизајн/припрема основних промотивних материјала како би се допринело до циљаног клијента. ➤ Е-трговина и Интернет страница: Покрените Интернет страницу као маркетиншки и продајни алат. Користите Интернет како бисте пронашли клијенте и понудили им своје производе или услуге.
Трајање пројекта/ рок за извршење	2 месеца.
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	500.000,00 динара Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	Повећање продуктивности и конкурентности произвођача и МСПП;
Индикатори	Повећање конкурентности произвођача на домаћем и страном тржишту
Процена ризика	Недовољна знања МСПП
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	Подстицање предузетничких активности, иновативности, извозних активности МСПП и економије засноване на знању Општине Бач
Мера	Организовати стручне едукације
Назив пројекта	Управљање финансијама МСПП
Циљ пројекта	Циљ пројекта „Управљање финансијама МСПП“ је да се власницима-руководиоцима МСПП из реда ромске заједнице пружи подршка у свакодневном управљању финансијама предузећа, са посебним фокусом на управљање готовином на дневном нивоу. Под управљањем готовином подразумева се начин на који се управља готовином или другом ликвидном имовином у циљу постизања личних финансијских циљева и финансијских циљева предузећа.
Кратак опис пројекта	Овај пројекат је усмерен ка започињању и вођењу бољег пословања путем јасног разумевања финансија и утицаја финансија на пословне одлуке. Значај управљања финансијама се огледа у две области и то: оперативном менаџменту где се извршавају финансијске одлуке, као и у стратешком менаџменту који обухвата планирање, организацију, управљање финансијским пословима. Грешке у управљању финансијама могу да доведу до негативних последица у области управљања технологијама, ресурсима, или кадровима.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Регионална развојна агенција Бачка.
Носиоци пројекта	Регионална развојна агенција Бачка.
Активности на пројекту	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијска функција предузећа: Појам, задаци и организација; Финансијски циљеви предузећа; Структура система управљања финансијама предузећа. • Плански биланс успеха; Плански биланс стања; План новчаних токова; План дугорочних улагања. • Рацио анализа и рацио бројеви, Показатељи активности; Показатељи рентабилности; Остали рацио показатељи. • Финансијска анализа као инструмент управљања финансијама предузећа: Појам и врсте финансијске анализе; Биланс као подлога финансијске анализе; Финансијска равнотежа и неравнотежа; Анализа ликвидности и солвентности предузећа. • Биланс стања и кључни показатељи; Биланс успеха и кључни показатељи; Биланс новчаних токова и кључни

	<p>показатељи.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Финансијско управљање обртним средствима у предузећу: Појам и облици обртних средстава; • Управљање готовином и потраживањима од купаца. Управљање залихама.
Трајање пројекта/ рок за извршење (према фазама, у месецима)	2 месеца
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	500.000,00 динара
	Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКО-АНАЛИТИЧКИХ И ПРИМЕЊЕНИХ ЗНАЊА ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА ПРЕДУЗЕЋЕМ И ОВЛАДАВАЊЕ ПРОБЛЕМАТИКОМ ВЕЗАНОМ ЗА САВРЕМЕНИ ФИНАНСИЈСКИ МЕНАѢМЕНТ СА РАЗВИЈАЊЕМ АНАЛИТИЧКОГ И ПРАКТИЧНОГ НАЧИНА РАЗМИШЉАЊА И СТИЦАЊА СПОСОБНОСТИ ЗА ПРАКТИЧАН РАД МСПП
Индикатори	Повећање алтернативних (додатних) извора прихода у сектору МСПП; повећање производње и продаје ових производа, широк спектар квалитетних производа и сл.
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисана незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	Подстицање предузетничких активности, иновативности, извозних активности МСПП и економије засноване на знању Општине Бач
Мера	Укључивање иновативних приступа преради, маркетингу и дистрибуцији локално гајених усева (нпр. прехранбена индустрија) ради повећања вредности производа
Назив пројекта	Подизање иновативне способности МСПП
Циљ пројекта	Развој нових производа (више) додате вредности; диверсификација активности; раст запослености и прихода; равномернији регионални развој; подстицање одрживог привредног развоја;
Кратак опис пројекта	<ol style="list-style-type: none"> 1. Развој боље повезаности између малих и средњих предузећа и организација које пружају подршку иновацијама; 2. Подстицање технолошких иновација у малим и средњим предузећима кроз обуке и рад са домаћим експертима; 3. Развој иновативних активности на локалном нивоу, њихово интегрисање са структуром на националном нивоу;
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Канцеларија за локални економски развој, Канцеларија за ромска питања, Регионална развојна агенција Бачка
Носиоци пројекта	Канцеларија за локални економски развој
Активности на пројекту	<ul style="list-style-type: none"> • Иновативно управљање - дијагностика и дефинисање приоритета • Унапређење процеса производње; • Унапређење и развој производа; • Нове маркетинг шансе и приступ тржишту • Развој и планирање иновативних пројеката, итд.
Трајање пројекта/ рок за извршење	1 месец
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	500.000,00 динара Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	Подизање конкурентности МСПП; повећање запослености МСПП у руралним срединама и раст дохотка становништва; одрживи развој; равномерни регионални развој; предузећа ће добити додатну подршку кроз повезивање са организацијама и иновационим мрежама, укључујући Европску мрежу предузетништва, које могу помоћи предузећима у проналажењу

	<p>партнера у Европи и свету. Предузећа ће такође добити информације о локалним инфо-центрима у којима могу добити корисне информације за развој својих иновативних активности, као и технолошким брокерима у Србији, који помажу компанијама и дефинишу своје захтеве за новим технологијама.</p>
Индикатори	<p>Повећање алтернативних (додатних) извора прихода у сектору МСПП; повећање производње и продаје ових производа, широк спектар квалитетних производа и сл.</p>
Процена ризика	<p>Мали број саветодаваца; недовољно информисана незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине</p>

Приоритет	Подстицање предузетничких активности, иновативности, извозних активности МСПП и економије засноване на знању Општине Бач
Мера	Нефинансијски подстицаји извозницима
Назив пројекта	Излаз на јединствено европско тржиште и алати за проналажење пословних партнера у Европској унији.
Циљ пројекта	Унапређење знања, компетности и интереса МСПП за извоз и излазак на јединствено тржиште Европске уније.
Кратак опис пројекта	Активности на пројекту везане су за унапређење пословања МСПП, кроз примену знања које се користе у земљама Европске уније, усмерених на одрживи локални развој, и на могућност да сектор МСПП из реда ромске заједнице постане још битнији сегмент у целокупном привредном систему Општине Беочин, а уједно и равноправни учесници на међународном тржишту. Уважавајући значај који мала и средња предузећа имају у економији Србије и Европске уније, пројекат обезбеђује подршку стварању повољне климе за развој предузетништва у циљу повећања опште запослености, бруто друштвеног производа, продуктивности и извозних активности на територији Општине Беочин.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беочин; Канцеларија за локални економски развој; Канцеларија за ромска питања, Регионална развојна агенција Бачка
Носиоци пројекта	Општина Беочин
Активности на пројекту	Усвајање нових и ширење постојећих знања, као и значај јединственог европског тржишта за сектор МСПП, неопходни предуслови за извоз у Европску унију, доступни Интернет ресурси за добијање неопходних информација за проналажење партнера из ЕУ, доступни ресурси за добијање информација за финансирање МСПП.
Трајање пројекта/ рок за извршење	2 месеца
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	500.000,00 динара Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	Унапређење извоза МСПП са простора Општине Беочин
Индикатори	Повећање конкурентности произвођача на домаћем и страном тржишту

Процена ризика	Недовољна заинтересованост и информисаност МСПП за учешће у свим фазама пројекта
Евалуација	Годишњи извештај о броју узорака, уношење у електронску база података, реализован извоз МСПП. Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	ПОВЕЋАЊЕ СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН
Мера	Организовање континуираних радионица за стицање додатних пословних вештина за ромску заједницу
Назив пројекта	Како направити бизнис план
Циљ пројекта	<p>Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада.</p> <p>Један од најчешће коришћених термина у пословању, било да се ради о предузетницима, малим, средњим или великим предузећима, јесте бизнис план. Основни циљ овог пројекта је израда бизнис плана која подразумева квантитативно дефинисање намераваних активности предузећа у наредном периоду, анализу потребних ресурса за реализацију дефинисаног циља, сагледавање потенцијалних препрека и стварних могућности предузећа да се реализује планирани циљ, као и разматрање могућих ефеката на будући економски положај предузећа.</p>
Кратак опис пројекта	Квалитетан бизнис план је основа сваког успешног посла. На курсу, корак по корак, предавачи пролазе кроз све маркетиншке, менаџерске и финансијске аспекте израде бизнис плана.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Општина Беоцин – Канцеларија за локални економски развој и Канцеларија за ромска питања
Носиоци пројекта	Општина Беоцин, Регионална развојна агенција Бачка
Активности на пројекту	Организација радионица за израду бизнис плана
Трајање пројекта/ рок за извршење	5 дана
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	200.000,00 динара
	Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	<p>Бизнис план утврђује тренутну позицију предузећа. Израда бизнис плана је развојни процес тестирања почетне пословне идеје, оцене њених реалних бизнис шанси у тржишном окружењу, пројекције реализације и начина остварења.</p> <p>Бизнис план је, документ који служи као стандард са којим се</p>

	<p>могу поредити текући резултати након што је посао започет. Редовно поређење планираних и остварених активности дозвољава МСПП да идентификујете проблеме пре него што постану нерешиви (неуправљиви). Редовно поређење и корективне акције помажу МСПП да одрже посао на жељеном путу, ка остварењу постављеног циља.</p> <p>Бизнис план је неопходан документ уколико желе да позајме капитал. Добро урађен бизнис план је најсигурнија гаранција способности МСПП да управља идејом. Бизнис план је значајан фактор који битно опредељује одлуку да ли ће МСПП бити одобрена средства која траже.</p>
Индикатори	Број ново запослених лица
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисана незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante</i> , <i>Interim</i> , <i>Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	ПОВЕЋАЊЕ СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ КОД ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН
Мера	Организовање континуираних радионица за стицање додатних вештина за незапослена лица
Назив пројекта	Правне и фискалне регулативе за оснивање предузећа.
Циљ пројекта	Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколовани и жена). Правна и фискална регулатива и оснивање предузећа је пројекат који се састоји од неколико модула који покривају све најбитније области потребне за покретање сопственог бизниса, или улазак у бизнис свет. Циљ пројекта је едукација на тему процедура отварања фирме и начина финансирања новог бизниса, као и профили личности људи који су предузетници, које вештине се од њих траже.
Кратак опис пројекта	Пројекат обухвата тематике од стварања идеје за посао, до њеног разрађивања, креирања бизнис плана и бизнис модела, анализе, потребних промена, до покретања посла који се заснива на тој идеји. Током реализације пројекта полазницима ће бити представљене вештине и особине које предузетник треба да поседује, као и које су потешкоће на које ће наићи на свом путу у креирању профитабилног бизниса.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Регионална развојна агенција Бачка.
Носиоци пројекта	Општина Беоцин, Регионална развојна агенција Бачка.
Активности на пројекту	<ul style="list-style-type: none"> • Правна регулатива оснивања предузећа • Фискална регулатива (Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање, Упутство за обрачун бруто зарада) • Фискална регулатива (Закон о порезу на додатну вредност, Закон о порезу на добит правних лица, Закон о порезу на промет непокретности). • Фактори који утичу на потребу прилагођавања променама - Интернационализација бизниса, Профил предузетника, Теорије о предузетништву, Правне основе бизниса • Оснивање компанија • Животни циклус предузећа • Избор форме власништва • Организациони аспекти предузетништва

	<ul style="list-style-type: none"> • Менаџмент и предузетништво • Уговори и уговарање • Предузетнички инкубатори
Трајање пројекта/ рок за извршење	5 дана
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	150.000,00 динара
	Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	Повећање запошљивости незапослених лица и посебно угрожених категорија на тржишту рада (особе са инвалидитетом, дугорочно незапослени, Роми, млади, високошколовани, млади, талентована лица); Стицање основних знања из области бизниса и пословања и припрема кандидата за што ефикасније укључивање у савремене пословне токове.
Индикатори	Број ново запослених лица
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисана незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине
Евалуација	Према фазама у процесу реализације пројекта. <i>Ex-ante</i> , <i>Interim</i> , <i>Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	ПОВЕЋАЊЕ СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ КОД ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН
Мера	Организовање континуираних радионица за стицање додатних вештина за незапослена лица
Назив пројекта	Развој предузетништва – “Женско предузетништво у ромској заједници”
Циљ пројекта	Задржавање жена и младих ромкиња на селу; равномернији регионални развој; подстицање одрживог руралног развоја.
Кратак опис пројекта	Пројекат „Развој предузетништва – Женско предузетништво” ће бити реализован са циљем давања подршке јачању капацитета предузећа које воде ромкиње, подршке старт-ап фирмама које оснивају жене млађе од 30 година и старије од 50 година. Досадашње искуство је показало да само обука, па чак ни финансијска подршка нису довољни да се постане успешна предузетница. Учешћем у пројекту младе предузетнице ће добити додатну едукацију у сврху побољшања њихових предузетничких вештина и повећања шанси за успех и конкурентност њихових предузећа.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Канцеларија за локални економски развој, Канцеларија за ромска питања, Регионална развојна агенција Бачка
Носиоци пројекта	Општина Беоцин
Активности на пројекту	Методологија обуке подразумева два дводневна семинара (на теме: развој предузетничких вештина, рачуноводствене процедуре и развој тржишта), приступ учењу кроз рад и подршку ментора (успешних и искусних предузетница). Полазницама је на основу практичних искустава обезбеђена обука како да воде бизнис, и како да се супротставе изазовима прве године вођења бизниса.
Трајање пројекта/ рок за извршење	4 дана
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	200.000,00 динара Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	Подизање конкурентности и стварање повољних услова за остајање руралне популације, посебно жена и младих, у сеоским срединама; одрживи рурални развој; равномерни регионални развој.
Индикатори	Број обучених жена предузетника
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисана

	незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине
Евалуација	<i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	ПОВЕЋАЊЕ СТОПЕ ЗАПОСЛЕНОСТИ КОД ПРИПАДНИКА РОМСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ У ОПШТИНИ БЕОЧИН
Мера	Организовање континуираних радионица за стицање додатних вештина за незапослена лица
Назив пројекта	Самозапошљавање за младе – “Млади предузетник” и школа малог бизниса
Циљ пројекта	Циљ овог пројекта је да се кроз обуку младих за предузетништво и финансирање бизнис идеја, развије омладинско предузетништво и пружи подршка самозапошљавању и смањењу незапослености младих. Програмом је предвиђено да се млади обуче за покретање и вођење малог бизниса.
Кратак опис пројекта	Проблеми младих и њиховог запошљавања наведени су као приоритети у стратешким документима на свим нивоима одлучивања који делују у сектору запошљавања, али стиче се утисак да шира јавност није довољно информисана о проблемима са којим се сусреће ова популација. Незапосленост, а поготово незапослености код младих мора се дати далеко већи приоритет на свим нивоима управљања и одлучивања те ће пројекат кроз своје активности настојати допринети подизању свести о важности ових питања.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Канцеларија за локални економски развој, Канцеларија за ромска пизања и Регионална развојна агенција Бачка
Носиоци пројекта	Општина Беоцин – Канцеларија за локални економски развој.
Активности на пројекту	Организација обука за младе - Правна подршка од стране локалне заједнице и РРА Бачка у припреми бизнис планова за покретање сопственог бизниса; - Учесници пројекта ће добити прилику да стекну сазнања која се тичу креирања пословне стратегије и пословног плана, организовања малог бизниса, области пореза и других обавеза према држави, процедуре покретања бизниса.
Трајање пројекта/ рок за извршење	4 дана
Потребни ресурси	Стручни кадар, простор за спровођење едукација, штампани материјал.
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	200.000,00 динара. Извори: општина, покрајина, република, други ЕУ и билатерални извори
Очекивани резултати пројекта	<ul style="list-style-type: none"> Унапређење приступа младих услугама јавних служби за запошљавање, посебно њиховим активним мерама на тржишту рада;

	<ul style="list-style-type: none"> • Подршка запошљавању младих кроз сарадњу са приватним агенцијама за посредовање при запошљавању и другим актерима; • Подизање свести и информисање шире јавности о питањима младих
Индикатори	Број обучених младих људи
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисана незапослена лица, неспремност да прихватају нова знања, вештине.
Евалуација	<i>Ex-ante, Interim, Ex-post</i> евалуација.

Приоритет	Одрживи привредни раст
Мера	Развој руралне економије са фокусом на пољопривредну производњу
Назив пројекта	Развој хуманог капитала међу ромском заједницом за пољопривредни сектор
Циљ пројекта	<p>Стицање нових знања и вештина пољопривредника из ромске заједнице у организовању пољопривредне производње и пласману пољопривредних производа (упознавање са новим технологијама, сортимантима, начинима производње/продаје);</p> <p>Подизање свести пољопривредних произвођача о значају и предностима удруживања; о потреби заштите животне средине и ширењу органске производње;</p> <p>Ширење знања о потреби увођења система интегралне производње;</p> <p>Припрема произвођача за коришћење IPARD и других фондова ЕУ .</p>
Кратак опис пројекта	<p>Усвајање нових и ширење постојећих знања, као и увођење иновација у раду, кључни су фактори одрживости свих делатности у условима економског глобализма. Како се пољопривреда све више обликује према глобалним стандардима, а имајући у виду велике климатске промене, то се повећава учешће науке и технолошких достигнућа у њеним производним процесима.</p> <p>Низак ниво знања и вештина пољопривредних произвођача у области нових технологија пољопривредне производње и законитости и трендова тржишта, тренутно спадају у важније ограничавајуће факторе даљег развоја наше пољопривреде.</p>
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	МПЗЖС Републике Србије; Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство; општина Беочин; Пољопривредна стручна служба Нови Сад;
Носиоци пројекта	Општина Беочин, Пољопривредна стручна служба Нови Сад, удружења пољопривредника, земљорадничке задруге;
Активности на пројекту	<p>Подршка организовању стручних предавања, стручних екскурзија (студијских посета ради ширења добрих пракси рада);</p> <p>Едуковање произвођача у правцу екстензивног пашњачког сточарства и производње висококвалитетних производа од меса и млека;</p> <p>Едукацијом усмеравати пољопривреднике ка воћарско-виноградској производњи, повртарској производњи и посебно органској производњи;</p> <p>Подршка у процесима упостављања менаџмента и рачуноводства на газдинствима;</p>

	<p>Подршка у припреми конкурсне документације за фондове локалне самоуправе, Покрајине, Републике и ЕУ;</p> <p>Подршка умрежавању пољопривредних произвођача са научно истраживачким институтима, факултетима, школама, пољопривредним стручним службама и другим носиоцима знања; промовисање идеје о ЛЕАДЕР приступу као специфичној методологији реализације подршке руралном развоју;</p>
Трајање пројекта/ рок за извршење	Континуално
Потребни ресурси	Инжењери пољопривреде и други стручни кадар, простор/земљиште за спровођење едукација/огледа, штампарије за публикување материјала и брошура;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.000.000,00 РСД Извори: фондови општине, покрајине, републике, фондови ЕУ и сл.
Очекивани резултати пројекта	Повећање конкурентности пољопривредних произвођача из ромске заједнице, кроз већу примену знања и иновација у производњи и пласману; развијена свест произвођача о потреби удруживања; постојање еколошке свести; развијена свест произвођача о потреби увођења стандарда производње; преоријентација природних или полунатуралних газдинстава ка развојно и мултифункционално оријентисаним тржишним газдинствима;
Индикатори	<p>Повећање приноса пољопривредних култура;</p> <p>Повећање продаје пољопривредних производа кроз унапређена сазнања о каналима пласмана;</p> <p>Увођење нових сортимената; раса; производа;</p> <p>Бећа имплементација и сертификација система безбедности и квалитета хране;</p> <p>Ширење система органске производње и интегралне пољопривредне производње;</p> <p>Број одобрених пројеката на конкурсима (ЕУ; Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство; других међународних институција и организација);</p>
Процена ризика	Мали број саветодаваца; недовољно информисани произвођачи (ризик се умањује већим и сталним медијским оглашавањем програма едукације); неспремност пољопривредних произвођача да прихватају нова знања, вештине и технологије и сл.
Евалуација	Ex Ante, Interim, Ex Post

Приоритет	Одрживи привредни раст
Мера	Развој руралне економије са фокусом на пољопривредну производњу
Назив пројекта	Унапређење знања ромских фармера за сточарску производњу;
Циљ пројекта	Јачање продуктивности и конкурентности произвођача у области сточарства и подстицај свих видова сточарске производње (говедарство, свињарство, овчарство, козарство), као и развој пчеларства.
Кратак опис пројекта	На територији општине Беочин сточарство је умерено развијено у односу на могућности подручја. Пројекат подразумева: Проширење сточног фонда и унапређење расног састава стоке, Изградњу и/или реконструкцију/модернизацију малих и средњих фарми, као и њихово регистровање; Увођење иновација у производњи; Изградњу био гас-постројења на фармама (енергетски одрживе фарме) и сл.;
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	МПЗЖС Републике Србије; Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине; Покрајински фонд за развој пољопривреде; општина Беочин; саветодавна служба;
Носиоци пројекта	Пољопривредна гадинства (правна лица, предузетници, породична пољопривредна газдинства); Саветодавна служба;
Активности на пројекту	Обезбеђење подршке (правне, саветодавне, финансијске) за следеће инвестиције: (1) проширење сточног фонда и набавку нових грла са акцентом на унапређење расног састава стоке; (2) изградњу и/или реконструкцију/модернизацију малих и средњих фарми (објеката за држање стоке); (3) регистрацију фарми; (4) увођење иновација у производњи; (5) већу примену зоотехничких и зоохигијенских мера у сточарству.
Трајање пројекта/ рок за извршење	Континуирано
Потребни ресурси	Материјални, финансијски и људски;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	3.000.000,00 РСД Извори: МПЗЖС Републике Србије; покрајински фондови; општина, фондови ЕУ;
Очекивани резултати пројекта	Повћање продуктивности и конкурентности ромских фармера;
Индикатори	Повећање броја грла стоке и производње меса; Побољшање расног састава стоке; Боље коришћење ливада и пашњака; Већа економска валоризација ратарске производње;

Процена ризика	Строги законски прописи у области животне средине када је у питању локација фарми, несигурна подршка државе, неконтролисан увоз замрзнутог меса и сл.
Евалуација	Континуирана. Ex Ante, Interim, Ex Post;

Приоритет	Одрживи привредни раст
Мера	Развој руралне економије кроз подстицање удруживања и умрежавања Рома у агарном сектору
Назив пројекта	Подстицање оснивања и рада специјализованих задруга, удружења пољопривредника, пољопривредних кластера;
Циљ пројекта	Удруживање и умрежавање пољопривредних произвођача, прерађивача и других актера у руралном развоју из ромске заједнице;
Кратак опис пројекта	Удружења пољопривредника, задруге/кластери, посебно уколико располажу одговарајућом опремом и складишним капацитетима (силосима, складиштима, линијама за паковање, хладњачама и сл.) од великог су значаја за пласман пољопривредних производа, а посебно су значајна за пољопривредна газдинства са малим поседом и производним капацитетима. Подршка процесима умрежавања и удруживања неопходна је кроз: <ul style="list-style-type: none"> а) едукацију пољопривредника; б) правне савете; ц) логистичку подршку (на пример у обезбеђивању просторија за рад, опремању просторија и сл.); д) подршку у припреми конкурсне документације; е) подршку процесима међурегионалне и прекограничне сарадње са сродним удружењима/задругама/кластерима у области пољопривреде и руралног развоја и сл.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине; РРА „Бачка“; Канцеларија за локални економски развој општине Беочин; саветодавна служба;
Носиоци пројекта	Општина Беочин, Канцеларија за локални економски развој општине Беочин; РРА „Бачка“, пољопривредна стручна служба, земљорадничке задруге; удружења пољопривредника;
Активности на пројекту	Едукација пољопривредника; Правна и логистичка помоћ при удруживању и умрежавању; Праћење активности и суфинансирање заједничких пројеката; Припрема конкурсне документације и сл.
Трајање пројекта/ рок за извршење	Континуирано;
Потребни ресурси	Финансијски, материјални и људски;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	1.000.000,00 РСД; Извори: МПЗЖС Републике Србије; Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине; општина Беочин; фондови ЕУ; различити донаторски извори и сл.
Очекивани резултати	Повећање конкурентности пољопривредника кроз:

пројекта	<p>а) повећање преговарачке моћи пољопривредних произвођача у процесима продаје својих производа;</p> <p>б) снижавање трошкова производње,</p> <p>ц) развој процеса паковања производа, прераде и сл.</p>
Индикатори	<p>Број специјализованих задруга, њихов промет и финансијски резултати;</p> <p>Број удружења пољопривредника и кластера и степен њихове активности;</p> <p>Број ЛАГ-ова (локалних акционих група) и њихове активности;</p> <p>Раст производње и продаје пољопривредних производа;</p> <p>Раст запошљавања.</p>
Процена ризика	Неповољна пословна клима за земљорадничке задруге, с обзиром да се још увек чека на доношење новог Закона о задругама. Злоупотреба се избегава сталном евалуацијом рада и активности удружења/задруга/чланица кластера.
Евалуација	Ex-ante, Interim, Ex-post evaluacija.

Приоритет	Одрживи привредни раст
Мера	Подршка развоју непољопривредних делатности на пољопривредним газдинствима
Назив пројекта	Подршка процесима прераде примарних пољопривредних производа на сектору породичних пољопривредних газдинстава и сектору МСПП;
Циљ пројекта	Развој нових производа више додате вредности; диверсификација активности и дохотка руралног становништва; задржавање жена и младих на селу; раст запослености и прихода руралне популације; очување традиције (традиционалних рецептура производње); подстицање одрживог руралног развоја;
Кратак опис пројекта	Под диверсификацијом се подразумева скуп економских активности у руралним подручјима, искуључујући активности везане за производњу примарних пољопривредних производа. Диверсификација активности газдинстава на непољопривредне делатности и услуге и ојачавање веза између пољопривреде и осталих сектора руралне економије, представља један од кључних механизма развоја руралних подручја. Пројекат подразумева суфинансирање бројних трошкова за произвођаче: увођења стандарда; нових технологија; унапређења квалитета производа и сл. Поред тога, подршка подразумева и обезбеђивање локалних подстицаја у виду нижих или субвенционисаних административних и локалних накнада и такси за регистровање ове производње (изградњу прерађивачких погона), затим брзину добијања потребних дозвола, поједностављење администрације; ефикасност локалне администрације и сл.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство АП Војводине; Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова; Канцеларија за локални економски развој општине Беочин;
Носиоци пројекта	РРА Бачка; Канцеларија за локални економски развој општине Беочин; сектор МСПП, породична пољопривредна газдинства, земљорадничке задруге, мини фарме;
Активности на пројекту	Правна подршка од стране КЛЕР Беочин и РРА „Бачка“ у припреми бизнис планова и пројектне документације; Подршка произвођачима у усвајању стандарда, односно процесима имплементације и сертификације система безбедности и квалитета хране; Подршка произвођачима у набавци савремених/иновативних технологија производње и процесима унапређења квалитета производа и сл.
Трајање пројекта/ рок за извршење	Континуирано

Потребни ресурси	Материјални, финансијски и људски;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2.000.000,00 РСД; Извори: фонд локалне самоуправе, покрајине, републике, фондови ЕУ, фондови међународних институција итд.
Очекивани резултати пројекта	Подизање конкурентности пољопривредних газдинстава и диверсификација руралне економије; Повећање запослености у руралним срединама и раст дохотка руралног становништва; Унапређење пласмана и промоција сеоских средине,
Индикатори	Повећање алтернативних (додатних) извора прихода на сектору породичних пољопривредних газдинстава и сектору МСПП; број газдинстава и МСПП који се бави прерадом пољопривредних производа; повећање производње и продаје ових производа, широк спектар квалитетних производа и сл.
Процена ризика	Злоупотреба се избегава сталном контролом рада пољопривредних газдинстава и сектора МСПП у домену ове производње.
Евалуација	Ex-ante, Interim, Ex-post evaluacija;

Приоритет	Одрживи привредни раст
Мера	Подршка развоју непољопривредних делатности на пољопривредним ромским газдинствима
Назив пројекта	Подршка пољопривредним ромским газдинствима (МСПП, задруге, породична пољопривредна газдинства) у процесима брендирања и промоције локалних прехранбених производа произведених у занатским погонима;
Циљ пројекта	Повећање препознатљивости и конкурентности произвођача на домаћем и иностраном тржишту кроз: (а) брендирање и диверсификацију понуде/производа, (б) повећање квалитета производа, (ц) повећање тражње (продаје) и сл.
Кратак опис пројекта	С обзиром да су круцијални проблеми пољопривредника у Србији и АП Војводине – пласман и недовољно улагања у паковање, дистрибуцију и промоцију, посебна пажња локалне самоуправе се мора посветити проблему брендирања, промоције и ефикасног пласмана локалних прехранбених производа, произведених у малим и средњим занатским погонима на газдинствима.
Надлежна институција/организација/тело за спровођење пројекта	Секретаријат за привреду; општина Беочин; Канцеларија за локални економски развој општине Беочин;
Носиоци пројекта	Општина Беочин; Канцеларија за локални економски развој општине Беочин; РРА „Бачка“, удружења пољопривредних произвођача; туристичка организација;
Активности на пројекту	<p>Анализирање локалних производа (понуде), њихове препознатљивости и квалитета и дефинисање критеријума (од стране експертског тима у локалној самоуправи) за избор производа за који ће се обезбедити подршка у припреми конкурсне документације за добијање робног знака „Најбоље из Војводине“, који расписује Секретаријат за привреду;</p> <p>Подршка пољопривредницима и правним лицима у изградњи бренда и добијању географске ознаке порекла или другим маркетиншким активностима у циљу ефикасније промоције производа;</p> <p>Подршка општине Беочин, посебно удружењима и задругама, у изградњи објеката који омогућавају ефикаснији пласман пољопривредно прехранбених производа (расхладни контејнери за свеже воће и поврће; магацински и складишни простори; хладњаче; сушаре; линије за калибрирање и паковање воћа и поврћа и сл.);</p> <p>Промовисање локалних производа на домаћим и иностраним сајмовима, културним и туристичким манифестацијама;</p> <p>Подршка у пласману локалних прехранбених производа кроз туристичку понуду Општине, односно Региона/Покрајине (укључивање производа у саставни део туристичке понуде);</p>

Трајање пројекта/ рок за извршење (према фазама, у месецима)	Континуирано
Потребни ресурси	Материјални, финансијски и људски;
Финансијски план за реализацију програма/пројекта	2.000.000,00 РСД; Извори: фонд локалне самоуправе, покрајине, републике, фондови ЕУ, фондови међународних институција итд.
Очекивани резултати пројекта	Препознатљивост локалних пољопривредно прехранбених производа у Региону и шире; Раст тражње за овим производима; Већа конкурентност домаћих произвођача на домаћем и иностраном тржишту, Повећање квалитета домаће понуде и сл.
Индикатори	Раст производње производа, раст продаје, број брендираних производа по којима је локална самоуправа препознатљива; раст БДП АП Војводина, раст запошљавања;
Процена ризика	Злоупотреба се избегава јасно дефинисаним критеријумима за доделу робног знака „Најбоље из Војводине“; Недовољно интересовање међу ромском заједницом за брендирање производа избегава се већим медијским оглашавањем на локалној телевизији, новинама и сл. Недостатак финансијских средстава у сектору привреде за већа улагања у промоцију, маркетинг; брендирање производа;
Евалуација	Ex-ante, Interim, Ex-post evaluација.

СИСТЕМ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И МОНИТОРИНГ СПРОВОЂЕЊА СТРАТЕГИЈЕ

Стратегија за запошљавање припадника ромске заједнице у Општини Беочин 2014-2020.године почеће се примењивати даном њеног усвајања на Седници скупштине Општине.

Реализација дефинисаних пројеката и мера неће бити могућа без успостављања структуре и организације која ће координирати активности на реализацији Стратегије. Успешност реализације Стратегије зависи од свих заинтересованих страна и њиховог учешћа у његовој примени. У том смислу, неопходно је успоставити ефикасан институционални оквир на свим нивоима у оквиру општинске администрације.

Кључну улогу и одговорност за координацију и спровођење Стратегије имају председник општине, Општинско веће, Канцеларија за локални економски развој, Савет за ромска питања и Група за мониторинг имплементације Стратегије.

Улога **председника општине** биће да се у складу са законима и Статутом општине стара о укупном спровођењу дефинисаних планова и приоритета Стратегије и да о томе информисе одборнике скупштине општине два пута у току једне календарске године на седницама Скупштине.

Активно учешће **Општинског већа** чији су чланови задужени за одређене секторе јесте кључно, и осигураће високи степен координације између сектора у циљу остваривања што веће рационалности у коришћењу буџетских средстава, сарадњу са донаторима ради обезбеђења додатних средстава за спровођење Стратегије, као и јаку политичку подршку за стратешке реформе о области запошљавања ромске заједнице. Чланови Општинског већа имају обавезу да при креирању својих годишњих програма рада уврсте пројекте који су усвојени у Акционим плановима. Посебно важну улогу имаће члан већа задужен за финансије и буџет који у складу са планираним моделом финансирања, у буџет општине унесе средства за финансирање пројеката из усвојеног Стратегије.

Активности **Канцеларије за локални економски развој** односи се на стручне, административне и оперативне послове везане за координисање рада јавних предузећа и локалне управе у процесу реализације пројеката и активности из Стратегије, координацију јавног, приватног и цивилног сектора и праћење имплементације пројеката. Канцеларија за локални економски развој прикупљаће повратне информације о реализацији акционих планова и на основу тога сачињавати кварталне извештаје за председника општине и општинско веће о диманици спровођења пројеката Стратегије. Канцеларија за локални економски развој у сарадњи са Саветом за ромска питања и Канцеларијом за ромска питања водиће рачуна о видљивости Стратегије, промовисаће активности у локалним медијима и на интернет страницама општине о процесу остваривања одрживог запошљавања и редовно ће информисати јавност о свим активностима у вези са процесом запошљавања Рома из Општине Беочин.

Како би се осигурала успешна имплементација Стратегије, Скупштина општине успоставиће **Групу за мониторинг** у чији ће састав ући: председник општине, чланови Општинског већа, Чланови Савета за ромска питања, представници Регионалне развојне агенције Бачка, Националне службе за запошљавање и Едукативног центра за обуке у професионалним вештинама Владе АП Војводине.

Задатак Групе биће праћење и контрола спровођења пројеката, односно поређење извршених активности у односу на планиране. Група за мониторинг састајаће се у редовним временским интервалима – најмање два пута годишње, а по потреби и чешће. Председник општине који је и председник Групе за мониторинг ће на првом састанку Групе за мониторинг дефинисати динамику праћења и дефинисати датуме састанака групе за текућу годину. Пре сваког састанка Групе за мониторинг, председник ће најмање седам дана унапред обавестити чланове Групе о састанку. Група за мониторинг Стратегије ће пратити реализацију планираних активности у Акционом плану, и уколико уочи било каква одступања, предложиће корективне мере. На састанцима Групе за мониторинг водиће се записници који ће бити дистрибуирани члановима Групе за мониторинг, КЛЕР-у и председнику општине, одборницима Скупштине општине, заинтересованим грађанима.

Према потребама, за екстерну евалуацију и стручну техничку помоћ биће ангажована Регионална развојна агенција Бачка. Било да се евалуација спроводи интерно или екстерно, спровођење плана ће се оцењивати у светлу испуњавања циљева и ефеката који се желе постићи. Након евалуације Стратегије, сачиниће се извештај о евалуацији базиран на праћењу мера и активности дефинисаних акционим планом, а који ће садржати и праћење директних и индиректних ефеката мера и активности, и све релевантне информације ће бити основ за нови циклус планирања. У складу са потребама, узимајући у обзир доношење буџета на националном нивоу, промене у неком од развојних приоритета, отварање нових донаторских програма итд., усвојиће се корективне мере које ће иницирати ревизију и допуну Стратегије.

Прву ревизију Стратегије општина ће урадити током 2017.године што представља половину временског оквира важења усвојеног документа.